

Kaupunginhallitus

§ 73

31.03.2014

Lausuntopyyntö valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta

Khall § 73

Valtionvarainministeriö pyytää kuntien lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Lausunto tulee toimittaa 4.4.2014 mennessä, lausuntopyyntö on esityslistan liitteenä nro 89/2014.

Valtionosuusjärjestelmää on tarkoitus selkeyttää ja yksinkertaistaa. Tavoitteena on, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 2015 alusta ja uusi järjestelmä voimaan asteittain vuoden 2015 alusta lukien viiden vuoden siirtymäajalla. Lähtökohtana on, että valtion ja kuntien välinen kustannustenjako ei muutu valtionosuusuudistuksen johdosta. Esityslistan liitteenä nro 90/2014 on esitys laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja liitteenä nro 91/2014 kuntakohtaiset laskelmat.

Valtionvarainministeriö lähetti kunnille 17.12.2013 kommentoitavaksi selvitysmiehen tarkennetut uudistusesitykset ja kuntakohtaiset laskelmat. Kunnista n. 90 % piti valtionosuusuudistusta tarpeellisenä ja kannustavuuden lisääntymistä pidettiin myös pääsääntöisesti perusteltuna. Eniten kuntien mielipiteet hajaantuivat sen suhteen, tasaavatko uudet ehdotetut laskentakriteerit kuntien kannalta oikeita kustannuksia ja niiden välisiä eroja. Kuntien kommenttien yhteenveto on esityslistan liitteenä nro 92/2014.

Haapaveden osalta esitetty muutos olisi 1 099 381 euroa, asukasta kohden 151 euroa.

Lisää valtionosuusuudistukseen liittyvää materiaalia löytyy osoitteesta:

http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20140204SeLvit/name.jsp

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta seuraavaa:

Valtionosuusjärjestelmän uudistus on tarpeellinen ja selvitysmiehen ehdotus on oikean suuntainen, jatkotyöskentelyssä tulisi kuitenkin ottaa huomioon seuraavat asiat:

- jatkovalmistelussa on tärkeää, että mahdolliset muutokset perustuvat tutkimukseen ja faktoihin, ei ns. "käsisäättöön"
- työpaikkaomavaraisuustekijä valtionosuuden määräytymisessä on tarpeellinen, kannustava ja perusteltu

Pöytäkirjan tarkastajat:

- esitetty tasausjärjestelmä sisältää myös kannustinvaikutuksen. Nykyisessä järjestelmässä kunnan verotulot tasataan 100 %:sti tasausrajaan (91,86%) asti. Esitetyssä mallissa tasataan 80 % (=tasauslisä) tasausrajan ja kunnan verotulojen erotuksesta, joka kannustaa hankkimaan lisää verotuloja. Tasausraja on nostettu 100 %:iin. Tasauslisän nostaminen esim. 85%:iin parantaisi matalan tulotason kuntien tilannetta;

- sairastuvuuden painoarvoksi on esitetty 24 %, mikä on merkittävä parannus nykyiseen järjestelmään verrattuna, THL on kuitenkin esittänyt, että sairastavuuden painoarvon tulisi olla kaksinkertainen esitettyyn verrattuna. Sairastavuuden painoarvoa tulisi vielä harkita

- esitetyssä uudistuksessa kunnan monikielisyydellä on yhtä suuri painoarvo kuin pitkäaikaistyöttömien määrällä, tätä seikkaa tulisi uudistuksen jatkotyöstämisessä tarkastella uudestaan. Työttömyyden hoidosta aiheutuu todellisuudessa kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan enemmän kustannuksia kuin monikielisyydestä.

Käsittely:

Käsittelyn aikana vs. kaupunginjohtaja antoi lausuntoon lisäyksen: Kaupunginhallitus edellyttää, että syrjäisyyskriteeri arvioidaan oikeudenmukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Liitteet

89	VM:n lausuntopyyntö valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta
90	Selvitysmiehen luonnos hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta
91	Kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat
92	Kommenttimuistio valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta